

Stráž obrany státu: vojensko-bezpečnostní sbor vytvářený v Československu od konce roku 1936. Nevznikl pouze jako reakce na zvyšující se nebezpečí nacistického Německa, ale jako dlouhodobější výsledek snah československé armády zapojit co nejefektivněji do vojenské obrany země všechny ozbrojené bezpečnostní sbory státu. Jednotky SOS byly tvořeny příslušníky četnictva, finanční stráže, státní policie a vybranými vojenskými záložníky bydlícími v bezprostředního okolí předpokládaného bojového použití jednotek SOS. Během roku 1937 prodělali stálí příslušníci Stráže intenzivní vojenský výcvik a byly vypracovány plány pro bojovou činnost Stráže. Od počátku roku 1938 začala vojenská správa dodávat nezbytné vybavení pro jednotlivá družstva. Bohužel ostatní ministerstva, která měla vůči SOS stejné materiální závazky, svou úlohu příliš nezvládla, a tak se zejména během první aktivace jednotek Stráže v květnu 1938 projevily v tomto ohledu značné nedostatky. V následujících měsících působily jednotky SOS v první linii obrany země. Od léta 1938 do března 1939 bojovaly s domácími vzbouřenci německé, polské a maďarské národnosti, čelily útokům polovojenských formací zahraničních nepřátel státu i jednotkám pravidelného vojska sousedních států. Mnoho z nich tuto službu zaplatilo zdravím a životem.